

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeckerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeckere-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeckerek, 1913.

XLII. évfolyam, 201. szám.

Kedd, szeptember 2.

Az őszi kampány előtt.

— szept. 2.

Közeledik az őszi; közeledik a politikai kampány is. Magyar szokás szerint valamelyiknek ismét alul kell maradnia. Hiszen ezt célozza az Andrássy-párt megalakulása is. A 48-as ellenzéki akcióval nem sikerült Tisza fejét elnyerni, bár a feje nagyon becses lett volna a lenyakazásra, de hát nem sikerült. Igaz, hogy Lukácsnak menni kellett az emberi hájsza szinteréről, ez azonban mint ahogy azt a bekövetkezett események bizonyították, nem hozta meg a várt eredményt, mert a gyeplő továbbra is Tisza István gr. kezében maradt s remélhető, hogy még hosszabb ideig az ő kezében fog maradni.

Andrássy és hívei szerint, szükség van egy hatvanhetes ellenzéki alakulásra; hogy ennek a vállalkozásnak meglesz-e a kívánt eredménye, azt természetesen egyelőre biztosan nem lehet tudni. Mert a politika éppen olyan, mint a börze, váratlan és igen fondorlatos trükköknek van kitéve.

Bár az optimisták Andrássy pártalakításától várják a helyzet javulását, illetőleg remélik az ellenzéki taktikának helyesebb irányba való terelését. Azt hiszik ugyanis, hogy szervezett pártja élén Andrássy inkább fogja szem előtt tartani azt a felelősséget, mellyel önmagának és az országnak is tartozik. Nem tudjuk mennyire indokolt az a reménykedés, hogy a pártvezérséggel járó felelősség vissza fogja zökkenteni Andrássyt a realpolitikai alapra, de ha be is következnek ez a ke-

vessé valószínű eset, még mindig nagyon kétséges, vajjon Andrássy a maga békésebb és ésszerűbb taktikáját képes lesz-e a függetlenségi ellenzékkel is elfogadtatni. Kevésbé hihető ez, mert az utolsó 8 év tapasztalatai szerint Andrássy befolyása és tekintélye csak akkor és addig érvényesül a függetlenségi táborban, amíg ő is a tuzottak érdekeit és céljait szolgálja, de a mint hozzá fog saját eszméinek megvalósításához, a függetlenségi zöme elfordul tőle. Az a körülmény pedig, hogy Déry Zoltán, a függetlenségi által nagyra nevelt Apponyista politikus most nemesak Andrássy mellé állott, hanem új vezérének éppen a függetlenségi pártban toboroz hűveket, a legkevésbé alkalmas arra, hogy elejét vegye a Károlyi-féle 48-asok és az Andrássy vezetése alatt álló 67-esek közti bizalmatlanságnak.

Egyszóval a magyar politikai láthatár ismét borúval derül, vagyis a helyzetben csak egy megnyugtató bizonyosság van; hogy Tisza István a miniszterelnök, aki hogyha tesz valamit, az bizony jól van téve.

Ebből pedig az következik, hogy teljes nyugalommal várhatjuk és nézhetjük az Andrássy-párt megalakulását, mert ez ugyan semmi befolyással sem lesz a Tiszakormány s az őt támogató többség kötelesség tudására. A megkezdett munkát folytatni fogják s a nemzet hálás lesz érte.

Egy házasság.

Hortense Lapidéne harmincöt éves.
Robert Daumont huszonnyolc éves.

Lapidéne Hortense asszony és Robert Daumont a nagy bálterem egyik sarkában ülve, halkán beszélgetnek egymással. Körülöttük örült keringésben forognak fehérruhás fiatal leányok, mélyen decolletált szép asszonyok és frakkos urak.

Hortense: Tehát igaz, maga megmősül?

Robert: Szándékom van.

Hortense: Miért nem mondta meg nekem? Idegenektől kellett megtudnom ezt az ujságot. Biztosíthatom, hogy a bizalomnak ez a hiánya jobban fáj, mint maga a hír. Miért titkolóztam előttem? Roszszul tette. Igazán megbántott vele.

Robert: Én nem titkolóztam. Maga nem kérdezett és én nem szóltam.

Hortense: De miért egyszerre ez az elhatározás? Miért akar megmősülni?

Robert: Mert megelégettem ezt az életet. Megelégettem a mások asszonyait és a kalandokat. Akarok már egyszer otthon lenni, az én otthonomban és nem mindig vendég idegen emberek házában.

Hortense: Maga nem tudja, hogy mit beszél, édes barátom. Magára akar venni egy asszonyt, egy háztartást, bajt, gondokat, esetleg szerencsétlenséget — ha a felesége megcsalja... Ah, igen, tudom! Ez magával nem fog megtörténni, mert maga ismeri az asszonyokat, de nem ismerheti a maga asszonyát. A felesége hamarabb fogja kiismerni magát és maga is csak férj lesz, mint a többi mind és majd akad,

aki visszafizeti magának a kölcsönt a többi férj nevében.

Robert: Természetesen maga nem beszélhet másképpen.

Hortense: Azt hiszi, hogy el akarom tántorítani a házasságtól? Téved. Ha megkérdezett volna engem, megbeszéltek volna az ügyet és — és... Igaz, lehet hogy megkértek volna, hogy várj még, talán könnyörögtem volna még egy pár hónapi boldogságért. Arra nem gondoltam, hogy ilyen hamar bekövetkezzék. És különösen azt nem gondoltam, hogy idegenektől tudjam meg ezt a hírt.

Látod, Róbert, nem csinállok jeleneteket. Csendes vagyok és nyugodt. Borzasztóan sujt ez a csapás, de én mindig tudtam, hogy a szerelmünk nem fog örökké tartani és sohasem felejtettem el, hogy öregebb vagyok, mint te. Legalább engedj meg, hogy éljek azzal a szomorú joggal, amit a korom biztosít és anyáskodhassam feletted. Értem, hogy változtatni akarsz az életeden, hogy nősülni akarsz, de engedj meg, hogy én válasszak neked feleséget... Hadd legyen valami szerepem a házasságodban. Akkor talán idővel sikerül majd elhítenem saját magammal, hogy én akarom, hogy megmősülj.

Robert: Látom már, hogy mit akar. Gilbertet fogja nekem ajánlani.

Hortense (sértődötten): A leányomat? Pfu, Robert, micsoda csunya gondolat.

Robert: Bocssáson meg, tréfáltam.

Hortense: Hallgasson. Beszéljünk komolyan a jövőjéről és a boldogságáról.

Robert: Kérem, csak ne beszéljen nekem ezekről a modern, fiatal leányokról,

amilyen itt is van egy csomó. Nem szeretem ezeket a kinos, zavaros szüziességet. Nézze, hogy hallgatják a gavallérjaik már nem is kétértelmű bókjaikat, anélkül, hogy csak bele is pirulnának.

Hortense: Nem is ezekről beszéllek.

Robert: Hanem?

Hortense: Azt hiszem, találtam megfelelőt. Először tudni akarom, mire helyezzi a fősúlyt. A pénzre vagy az asszonyra. Együtt mind a kettő kissé nehéz manapság, külön-külön tudnék valakit.

Robert: Nem törődök a pénzzel. Csak az asszony a fontos.

Hortense: Akkor tudok valakit, aki nagyon fog tetszeni magának.

Robert: Ismerem?

Hortense: Nem.

Robert: Kérem, mondja el az érdekeit.

Hortense: Csak egy érdeme van. Az, hogy egy igazi, ideális fiatal leány.

Robert: Ha csak ez van, az baj. Mert ha férjhez megy, ezt elveszti és akkor mi marad meg neki?

Hortense: Bájjos, finom, szókeheju leány.

Robert: És ostoba?

Hortense: Nem, egy csöppet sem.

Robert: Hogy hívják?

Hortense: Egy kissé különös neve van. Lutgarde-nak hívják. És még egy hibája van. Selypit egy kissé.

Robert: Az nem baj, sőt néha határozottan kedves. Dacára annak, ott fogjuk hagyni azt a kis csodanőt, ahol van.

Hortense: Bájt adnak a jövő héten. Menjen oda Robert, nézze meg. Talán

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeckereki meteorológiai állomás időjárásjelentése.

Szeptember 2.

Barométer áll 754.6. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 19.7 C°. Hőmérséklet: maximum 1-én 28.8 C°, min. ma reggel 16.5 C°. Csapadék: — harmat. Felhőzet: Nb10. Szélirány és erősség: E2. Jólát a következő 24 órára: Meleg, elvélve csapadék, zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvastást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perccig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perccig; felhőzet Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárányfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— Az iskolaév kezdete. A nagybeckereki főgimnáziumban az ünnepélyes Veni Sancte szeptember 5-én lesz 6-ikan a szokásos törvényolvasás és az osztályok elrendezése történik, szeptember 9-iken pedig megkezdődnek a rendes előadások.

— A hírlapírószövetség közgyűlése. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének most megjelent hivatalos lapja beszámol a szövetség múlt évi működéséről és közli a Pozsonyban szeptember hó 7-én tartandó XVI. évi rendes közgyűlésének tárgysorozatot, melynek során Szava Gyula elnök és Brájer Lajos dr. alelnök üdvözlik szövötven éves jubileuma alkalmából a Pressburger Zeitungot, az ország legrégebbi lapját és az ünnep vendégeit. A szövetség vagyona 138.804 K; az elmúlt évben a segélyalaphól összesen 1793 koronát utalt ki az igazgatóság harminc hírlapíró részére. A tagok száma 254.

— Bucsuzó plébános. Mörctzföld község lakossága tegnapelőtt bucsuzott el szeretett és köztisztelőben álló volt plébánosától,

az ujonnan kinevezett billédi esperes-plébános-tól, Unterreiner Józseftől. A szentmise alatt megható szavakkal mondott köszönetet a távozó lelkésznek odaadó ragaszkodásuk és szeretetükért. Délben bucsulakoma volt a távozó tiszteletére, melyen a királyra, megyéspüspökre, kegyurra és a bucsuzó lelkipásztorra mondtak felköszöntőt. Este zenés fáklyamenetet rendezett a község lakossága távozó plébánosa tiszteletére.

— **Meteorhullás.** Mint Garabosról jelentik, tegnap este 7 óra tájban szép természeti tüneményt láttak az emberek. Ugyanis vakító fényességgel egy pompás meteor hullott le az égből, amely valahol Garabos körül a mezőkre esett. A meteort eddig nem találták meg, de sokan látták messze vidéken is ragyogó hullását.

— **Gépészek vizsgálja.** A gőzgépközlelők és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1913. évi szept. hó 7-én reggel 8 órakor a magy. kir. államvasutak műhelyépületének helyiségében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros), Küttl-tér 2. sz. címezve legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **A tudományos sas.** Mint Uj-orozáról jelenti tudósítónk, Barbu Jova ottani pásztor ma egy teljesen kiéhezett sast fogott el a mezőn. A sas lábán aluminium gyűrű van: „Magy. kir. Központi Ornithologiai Intézet 5. főlírással. A sast bizonyosan az ornithologiai intézet bocsátotta így el tudományos megfigyelésre. A tudományos sast most az uj-orozai előjáróság gondolja, a gyűrűt föl-küldte az intézetnek s egyben táviratilag kért intézkedést az ornithologiai intézettől a továbbiakra nézve.

— **A beodrai rablógylkosság.** A nagybecskereki kir. törvényszék nagy erélyvel folytatja a vizsgálatot a beodrai kegyetlen rablógylkosság ügyében. A vizsgálat egyre újabb adatokat szolgáltat ahhoz, hogy a rablógylkosságot, a büntetett gyanúsított Radanics Kuzma követte el, még pedig nem egyedül. A gylkosságban való részességgel Radanics öcsesét gyanúsították, akinél a meggyilkolt Jovanovics Gávráné egyik kitépott fülbevalóját megtalálták. Hogy a nyomozás helyes uton jár, azt bizonyítja az, hogy Radanics öcsese beismerte, hogy a rablógylkosságot bátyja követte el s ő segédkezett neki. Elmondotta azonkívül azt is, hogy amíg ők benn voltak Jovanovicsnénál, a ház előtt apjuk és bátyja felesége örködtek. A fiatal Radanics vallomása alapján a vizsgálóbíró elrendelte Radanics apjának és feleségének a letartóztatását, akiket

megtetszik magának és ha nem, az elmenése még nem kötelezi semmire.

Robert: Köszönöm, Hortense, maga nagyon kedves, de már elkésett. Én már választottam.

Hortense: Képzeld el, azt mondták nekem, hogy Pervenche de Bruges kisasszonyt akarja feleségül venni. Jót nevettem.

Robert: Kár volt. Az igazat mondták magának.

Hortense: (belepirul az izgalomba): De Robert, hová gondolsz? Hiszen az képtelenség! Pervenche de Burges egy rossz nő, egy kokott, azt nem veheted el feleségül! Annak már számtalan szeretője volt, évek óta ledér életet él és te egy utolsó ember volnál, ha feleségül vennéd.

Robert: Ezt remélem én is. Már tudniillik azt, hogy az utolsó leszek az ő emberei között. És lássa, Hortense, ez a fontos. Az semmi, ha valaki egy nőnek az első kedvese. Az utolsó lenni: az valami. Azt hiszem, Pervenche-ből ideális feleség lesz. Ő szép, okos, intelligens és már nem kívánsi az életre, mert ismeri. Ha egy ártatlan fiatal leányt vennék feleségül, egyéb dolgom sem volna, mint őrizni a feleségemet, akire nézve minden férfi veszedelmes volna, mert valamennyi érdekelné őt és mindegyikben keresné az ideálját. Szóval úgy viselkednék, mint egy kokott. Ezzel szemben Pervenche már kielégítette a kívánságát és az ő álma és vágya a tiszta, becsületes élet. És ezért veszem őt feleségül. De itt jön a maga férje, Hortense, beszéljünk közömbös dolgokról.

Maurice Donnay.

tegnap be is hoztak Beodráról a nagybecskereki fogházba, ahol most az egész rablógylkos család együtt van. A főcinkos Radanics Kuzma még mindig tagadja a tettet s most fogják szembesíteni öcsésével és családja többi tagjaival.

— **Menekülés az életből.** Mint Törökbecséről jelentik, Vranosovic József ottani bognármester a napokban lakásán felakasztotta magát. Az öreg iparost az anyagi gondok üzték a halálba.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjele” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Színház, művészet.

(*) **A délvideki szintársulat.** Mint Verseczről jelentik, a délvideki szintársulat az új direktor Balla Kálmán vezetésével tegnapelőtt kezdte meg ott harminnapos őszi szezonját. A társulat az előadásokat „A postás fiú és a huga” című régi bohózzal kezdte meg a főszerepekben Komáromi Gizivel és Szécsi Ferencsel. Tegnap a „Válás után”-t adták Balla Kálmán fölléptével, kedden „Trenk báró” megy, szerdán a „Nők barátja”-t adják Balla Kálmán és Martos Irén fölléptével. Csütörtökön a „Katonásan” című kis vígjáték megy a „Parasztbecsület”-tel. Hát ez a versecki műsor nem nagyon sokat ígér.

Sport.

× **A tennisszverseny.** Tegnap délután folytatódott a vasárnap megkezdett Grandjean-Jakobsits férfi-egyes verseny középmerközése. Rendkívül érdekes, mindvégig magas színvonalú küzdelemnek volt a közönség tanuja. Az első szettet Grandjean nyerte 6:3 arányban és így már 2:1 játékaránnyal vezetett, a következő negyedik szettben erős küzdelem után 7:5 aránnyal győzött Jakobsits. A közönség érdeklődése tetőpontra hágott, mert így mindkét félnek két-két győzelme lévén, a következő 5-ik szett döntötte el a match sorsát. Mindkét játékos egész tudását kifejtette és mondhatjuk, hogy oly kvalitásos játékot láttunk, amelyet nem igen volt még alkalmunk szemlélni. Az eredmény a legutolsó pillanatig kétes volt, a játék során nem volt se győző, se legyőzött, végül mégis Jakobsits Imre győzött 9:7 arányban.

Ma délután folytatódnak a versenyek, mely alkalommal Dus Jenő és Jakobsits Imre fognak mérközni.

TÁVIRATOK.

A balkáni helyzet.

A bolgár-török tárgyalások. — A szerb miniszterelnök Bécsben. — A görög miniszterelnök lemondása.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A balkáni helyzetben újabb mozzanat nincs e héten fordulat nem is várható, mert a bolgár-török tárgyalások csak e hét végén kezdődnek s így majd csak a tárgyalások hoznak kedvezőbb vagy esetleg még kedvezőtlenebb fordulatot. Eddig általában a kedvezőbbet remélik, de nincs kizárva az ellenkezője sem, mert sok ellentétet kell áthidalni. Pasic, a szerb miniszterelnök tegnap Bécsben volt, de csak átutazott az osztrák fővárosban s monarchiánk külpolitikájának intézőivel nem érintkezett. Mindazáltal időt szakított magának Bécsben, hogy nyilatkozzék, mely nyilatkozatában nagyon magas lóról beszélt.

Mai jelentéseink különben a következők:

A bolgár-török tárgyalások.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: A bolgár kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen kiküldötte a három delegatust a Törökországgal való tárgyalásokra.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: A bolgár-török tárgyalások e hét végével fognak kezdődni Konstantinápolyban s a tárgyalás megkezdését, a legközelebbi napokban jelölik meg. Itt úgy tudják, hogy Bulgária a tárgyalásokon javaslatot tesz, hogy Bulgária és Törökország kössenek szövetséget egymással.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A bolgár kormány érintkezésbe lépett a nagyhatalmakkal s az iránt kereste meg őket, hogy ha a Törökországgal való tárgyalások eredménytelenek lennének, biztosítsák Bulgáriát támogatásukról. A hatalmak rokonszenvesen fogadták Bulgária kérését, különösen Németország, mely szófiái követe útján határozottan kijelentette a bolgár kormánynak, hogy Bulgária föltétlenül számíthat Németország támogatására.

A szerb miniszterelnök Bécsben.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Pasic szerb miniszterelnök Marienbadba utaztában, tegnap este 6 órakor Bécsbe érkezett. Pasic mindössze két óra hosszát tartózkodott Bécsben s este 8 órakor tovább utazott. A bécsi politikai körökben tudtak Pasic bécsi tartózkodásáról, de Pasic nem érintkezett sem Berchtolddal, sem más politikai tényezővel. Pasic Bécsben néhány bizalmasát látogatta meg s egy előkelő osztrák politikus előtt nyilatkozott Szerbia magatartásáról. Pasic kijelentette, hogy Szerbia sem Oroszországhoz, sem Ausztria-Magyarországhoz nem csatlakozik. Szerbia a maga lábán fog járni s mindenben csak a saját érdekeit fogja tekinteni és a Balkán-államokra támaszkodik. Szólt Pasic azután az új szerb területek hasznosításáról s itt figyelmeztette a magyarországi gazdákat, hogy míg ő meg nem enged, ne vásároljanak a hódított területeken birtoko-

Irodai foglalkozást

keres jegyzői tanfolyamhallgató.

Beszél magyarul és románul s irodai teendőknél 14 évi jártassággal bír.

Cim a kiadóban.

630-11

Zeneiskola!!

Van szerencsém a mélyen tisztelt szülők és zenét tanulni óhajtok szíves figyelmébe ajánlani

Nagybecskereken Árpád-u. 7. sz. a. levő

zeneiskolámat,

ahol a következő iskolai év ez évi szeptember hó 1-én megkezdődik és ahol lelkiismeretes vezetés mellett bárki hegedű-, gordonka-, tarogató-, fuvola-, clarinett- és harmonium-játékban, ezenkívül minden fuvó- és vonos-hangszeren való játékban, továbbá énekekben, zeneelméletben, összhangzattanban és zene-történelemben szakszerű oktatást nyerhet.

Tisztelettel

Gilde Vendel,

konservatoriumot végzett okleveles zenetanár.

Beiratások: aug. 25-től kezdve naponta d. e. 8-11-ig, d. u. 3-6-ig.
593-x 6

kat. Péter király bécsi látogatását illetőleg kijelentette Pasic, hogy erről szó sincs. A látogatás iránt Szerbia többször kifejezte óhaját, de Bécsben mindannyiszor elutasították.

A görög miniszterelnök lemondott.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából sürgönyik: A „Secolo“ athéni jelentése szerint, Venizelosz görög miniszterelnök és Konstantin király között olyan erős ellentétek merültek föl, hogy Venizelosz lemondott a miniszterelnökségről.

A KIRÁLY GÖDÖLLÖN.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Jól értesült forrásból eredő hír szerint a király szeptember végén néhány heti tartózkodásra Gödöllőre érkezik. Gödöllőn már meg is kezdték a királyi kastélyban a tisztogatást és rendezést.

UJ GRÓFOK.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király Ambrózy István, Ambrózy Lajos és Ambrózy Gyula báróknak a magyar grófi méltóságot adományozta.

KIRÁLYI ELISMERÉS A NAGYKÖVETEKNEK.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A király Mensdorf

gróf londoni és Mérey Kajetán római nagyköveteknek kiváló szolgálataikért legfelsőbb megalégedését és elismerését fejezte ki.

A NÉMET CSÁSZÁR AUSZTRIÁBAN.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Vilmos német császár szeptember folyamán néhány napi tartózkodásra Ausztriába érkezik.

CONRAD VEZÉRKARI FŐNÖK RÓMÁBAN.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából sürgönyzik: Itteni mértékadó körökben nagy megalégedéssel nyilatkoznak Conrad báró osztrák-magyar vezérkari főnök készülő római látogatásáról s hangoztatják, hogy ez a látogatás még szorosobbra fogja fűzni a jóviszonyt Olaszország és Ausztria-Magyarország között.

A BOLGÁR KIRÁLY ÉS A MAGYARORSZÁGI ÁRVIZEK.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Kassáról jelentik, Ferdinánd bolgár király táviratot intézett Gobier Lajos vasuti ellenőrhez, a melyben kérdezősködik a fölvidék árvíz-sújtotta vidékeiről s kilátásba helyezi támogatását.

A KOLERA.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, Romániában a kolera egyre terjed s naponként százával betegednek meg az emberek. A kormány megállapította, hogy a kolerát azok a román katonák hurcolták be, akik bolgár csapatokkal érintkeztek.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Beregszászról jelentik, a vármegyében meglehetősen súlyos mértékben föllépett a kolera. A járványt Galicziából hurcolták be. Eddig öt halálos eset fordult elő.

AZ ÉRTÉKTŐZSDÉRŐL.

Budapest, szept. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 835, Osztrák Hitel 635, Koronajáradék 81.70, Jelzáloghitelbank 437, Leszámitoló Bank 522, Hazai Bank 290, Magyar Bank 570, Rimamurányi 714, Salgótarjáni 775, Közuti Vasut 648, Villamos Vasut 371.

TŐZSDE.

(Arak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11:26
Buza (1914. áprilisra)	11:76
Rozs (októberre)	8:36
Zab (októberre)	8:87
Tengeri (szeptemberre)	7:88
Tengeri (1914. májusra)	7:36

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál“
pol. napilap kiadóhivatala.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi május hó 1. napjától.

INDUL.		óra
Nagybecskereki pályaudvarról.		perc
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		6:21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		7:10
Karlova délelőtt		10:00
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		11:27
Karlova—Szegedre délután		1:13
Karlova—Szeged—Budapestre este		7:18
Szécsány—Módos—Zombolya—Temesvárra d. e.		6:25
Zombolya—Szeged—Budapestre délután		4:00
Pancsovára délelőtt		8:10
Pancsovára délután		5:40
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.		
Módos—Temesvárra reggel		3:33
Zombolya—Temesvárra délelőtt		10:59
Antalivára reggel		4:30
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2:26
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11:55
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5:25
ÉRKEZIK.		
Nagybecskereki pályaudvarra.		
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlovaról este		9:21
Budapest—Szeged—Karlovaról este		7:17
Budapest—Szeged—Karlovaról délután		4:50
Budapest—Szeged—Karlovaról délután		3:11
Szeged—Karlovaról délelőtt		9:24
Budapest—Szeged—Karlovaról délelőtt		6:49
Temesvár—Zombolyáról délelőtt		9:28
Temesvár—Zombolyáról este		6:40
Pancsováról délelőtt		8:38
Pancsováról este		7:09
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.		
Módosról reggel		6:56
Szécsányról este		8:16
Pancsováról délután		5:04
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9:34
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4:10
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt		8:23

Üzletátépítés és új berendezés folytán

az összes raktáron levő kalapok, sapkák, nyakkendők, ingek, bőrárúk, harisnyák, zsebkendők, takarók, felöltők, botok, esernyők, mellények

mélyen leszállított áron árusítatnak

Liptay Dezső uridivatár-házában Nagybecskerek

Régi berendezés olcsón eladó!

505-30.6

Régi berendezés olcsón eladó!

1913. El. 19. P. 8. sz.

626-3.1

Írásbeli versenytárgyalási hirdetés.

Az 1913. évi október hó 15-től 1916. évi április hó 15-éig szükséges tűzifa és pirszén szállítására.

Az évenkénti szükséglet a következő:

Az első fűtési időszakban:

1. a pancsovai kir. törvényszék részére . . .	50.—
2. a pancsovai ügyészség részére . . .	5.—
3. a pancsovai kir. törvényszéki fogház részére . . .	67.82
4. az alibunári kir. jbiróság részére . . .	15.—
5. az alibunári kir. jbirósági fogház részére . . .	7.46
6. az antalfalvai kir. jbiróság részére . . .	54.—
7. az antalfalvai kir. jbirósági fogház részére . . .	9.—
8. a pancsovai kir. jbiróság részére . . .	20.—
9. a perlaszi kir. jbiróság részére . . .	5.—
10. a perlaszi kir. jbirósági fogház részére . . .	1.—
11. ezenkívül a perlaszi kir. jbiróság részére . . .	75.50
12. a perlaszi kir. járásbirósági fogház részére . . .	16.—
métermáza pirszén,	
összesen . . .	234.28

köbméter száraz, egészséges, kemény bükkhasab tűzifa és 91.50 métermáza pirszén.

A második fűtési időszakban:

13. a pancsovai kir. törvényszék részére . . .	70.—
14. a pancsovai kir. ügyészség részére . . .	5.—
15. a pancsovai kir. törvényszéki fogház részére . . .	95.50
16. az alibunári kir. jbiróság részére . . .	20.—
17. az alibunári kir. jbirósági fogház részére . . .	10.44
18. az antalfalvai kir. jbiróság részére . . .	60.—
19. az antalfalvai kir. jbirósági fogház részére . . .	15.—
20. a pancsovai kir. jbiróság részére . . .	24.—
21. a perlaszi kir. jbiróság részére . . .	7.—
22. a perlaszi kir. jbirósági fogház részére . . .	1.—
23. ezenkívül a perlaszi kir. jbiróság részére . . .	103.69
és 24. a perlaszi kir. jbirósági fogház részére . . .	19.29
métermáza pirszén,	
összesen . . .	307.94

köbméter száraz, egészséges, kemény bükkhasab tűzifa és 122.98 métermáza pirszén. Mindössze pedig 542.22, azaz Ötszáznegyvenkettő egész 22 század köbméter, hazai erdőben nőtt elsőrendű és minőségű, száraz, egészséges és kemény bükkhasab tűzifa és 214.18 métermáza, azaz Kettőszázötvennégy métermáza és 48 kilogramm pirszén beszerzésének, illetve szállításának blzositása végett ezennel írásbeli versenytárgyalást hirdetek és annak a pancsovai kir. törvényszék főtárgyalási termében leendő megtartására határnapul **1913. évi szeptember hó 22-ik napjának délelőtti 10 óráját** tűzöm ki.

Ezen tűzifa, illetve pirszén szállítására a mindenkor határidőt és pedig az első fűtési időszakra nézve szeptember 30-áig, kivéve a jelen év első időszakát, melyben a szállítási határidőt kivételesen október 10-éig tűzöm ki, a második időszakra nézve december hó 20. napjáig állapítom meg, köteles vállalkozó a szükségelt mennyiséget mindig az illető hatóság hivatali helyiségeinek udvaraiba fuvardíjmentesen köbméterekbe rakva szállítani, szabadságában áll azonban vállalkozónak hogy mindkét időszakra szükségelt mennyiségeket vagyis az egész fűtési időszakra szükségelt mennyiségeket az első szállítási határidőben egyszerre is szállítani.

Szabadságában áll a vállalkozónak az is, hogy a kir. törvényszék, kir. ügyészség, törvényszéki fogház, továbbá az alibunári, antalfalvai, pancsovai kir. járásbiróságok hivatalai és az alibunári és antalfalvai kir. járásbirósági fogház helyiségei részére szükségelt mennyiségre külön-külön és a perlaszi kir. járásbiróság hivatali és fogház helyiségei részére szükségelt mennyiségre külön ajánlatokat tegyenek, fentartja azonban az árlejtést kiíró hatóság azon jogát, hogy ilyen ajánlatok beadása esetében az együttes vagy felosztott szállítás tekintetében szabad választása szerint döntsön.

Az első részlet vételárát a szállítás kifogástalan megtörténte és az átvétel igazolása után október hó 31-éig, míg a következő év első időszakára szállítandó mennyiség árát pedig mindig január hó végével fogjuk kifizetni és pedig úgy, hogy a kir. törvényszék és járásbiróságok hivatali helyiségei után járó árat alólított kir. törvényszéki elnök, a kir. ügyészség és fogházak után járó árat pedig a pancsovai kir. ügyészség vezetője fizeti szabályos bélyegzett számlák és nyugták ellenében.

A vállalkozóval a versenytárgyalás eredményéhez képest 3 évre írásbeli szerződést kötök, ezen szerződés tervezete és a szállítási részletes feltételek a kir. törvényszék irodavezető irodájában a hivatalos órák alatt betekinthetők, az ajánlatban pedig nyilatkozat teendő, hogy ajánlattevő a feltételeket és a szerződés tervezetét ismeri és ezek határozmányainak magát mindenben aláveti.

Felhívom mindazokat, akik a versenytárgyalásban részt venni óhajtanak, hogy magyar nyelven írásba foglalt, cégszerűleg aláírt, ivenként át nem irandó egy koronás bélyeggel ellátott lepeeséttel, a kir. törvényszék elnökéhez címzett és tartalmát is feltüntetve sértetlen borítékba zárt, a fa, illetve a pirszén honnan származását, honi munkások és szállító eszközök alkalmazását is feltüntetve és a szállítási képességét és megbízhatóságát igazoló hatóságai bizonyítvánnyal is felszerelt ajánlataikat az általuk megajánlott összeg 5%-ának megfelelő bántépénzösszegnek posta útján történt megküldését igazoló posta-feladóvénynek, illetve az összegnek készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a pancsovai kir. adóhivatalnál az ajánlattevőre való hivatkozás mellett, igazságügyi letétbe helyezést tanúsító elismervény eredetije vagy közjegyzőileg hitelesített másolatának csatolása mellett a kitűzött tárgyalási határnap délelőtti 10 órájáig hozzam adjak be.

Ezen határidő lejártá után érkező vagy hiányosan kiállított és felszerelt ajánlatokat pedig azonnal felbontom, amely felbontásnál az ajánlattevők illetve azok igazolt meghatalmazottjai jelen lehetnek.

Az ajánlatokat azonnal elbírálás alá vesztük, megjegyzem azonban, hogy a végleges döntést a felügyeleti hatóság gyakorolja, ennek leérkezéig tehát az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak, hogy a versenytárgyalás eredménye az igazságügyi kinstarra nem kötelező és az újabb tárgyalás kiírását, esetleg a szükségletnek más uton való fedezését nem akadályozza.

Az ajánlatokhoz használandó boríték címét a következőképpen határozom meg:

„Ajánlat”

„az 1913. El. 19. P. 8. számú versenytárgyalási hirdetésben kiírt és a pancsovai kir. törvényszék, ügyészség területén levő kir. járásbiróságok és fogházak részére szükségelt bükkhasab tűzifára és illetve pirszénre.

Pancsova, 1913. évi augusztus hó 29-én.

Stocker Antal,
kir. törvényszéki elnök.

Pályázati hirdetés.

A nagybecskereki községi iparostanonciskolánál megüresedett egy közismereti tárgyra **oktató-tanítói állás.**

Ez állással évi 480 korona fizetés jár, mely egyenlő havi részletekben vehető fel.

A megválasztott tanító köteles állását azonnal elfoglalni s a közismereti tárgyakat heti hat órában tanítani.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeket **f. év szeptember hó 8. napjának déli 12 órájáig** alulirothoz nyújtsák be.

Később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Nagybecskerek, 1913. évi szeptember hó 1.

Franz L. József s. k.,
a nagybecskereki tanonciskolák felügyelő-bizottságának elnöke.

622-3.2

Árverési hirdetés.

Ótelek község folyó évi október hó 6-án délelőtti 9 órakor nyilvános árverésen bérbe adja a vadászati jogot 1914. évi február hó 1-től kezdődő 6 évre.

Ótelek, 1913. évi augusztus hó 28-án.

616-3.3

Előjáróság.

Eladó ház.

A Gimnázium-utca
498/16. számú ház

573-x.12

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Tolveth Oszkár

a „Népbank” főkönyvelője.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi
diszoklevelet, iusztrációt,
könyvdiszket, plakátokat,
levélfejeket, címkeket, rek-
lámcédulákat és bármilyen
iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál”
kiadóhivatalába intézendők. 425-x.31

Farkasd község előljárótól.

1450-913. kig. szám.

625-3.2

Hirdetés.

Farkasd község belterületén levő járdáknak téglaburkolattal való kikövezése céljából körülbelül 360.000 drb téglára van szükségünk, még pedig vagy Tamaslaka vasúti állomásra, vagy Perlasz község Béga rakpartjára, vagy Farkasd község Temespartra szállítva.

Felkérjük azokat, akik ezen szállításra igényt tartanak, hogy erre vonatkozó írásbeli zárt ajánlataikat, amelyekben feltüntetendők a téglák méretei, s amelyekben világosan feltüntetendők, hogy vállalkozó a téglákat hová óhajtja szállítani, folyó évi **szeptember hó 10. napjáig délelőtti 9 óráig** az előjáróságnál nyújtsák be.

Az ajánlathoz bántépénz címén 500 korona csatolandó. Az ajánlatok ugyanazon napra lesznek felbontva.

A járdaépítéssel kapcsolatos közműmunkálatok és homokszállítás biztosítása céljából **ugyanazon délelőtti 11 órakor** nyilvános szóbeli árlejtést tartunk, amelyre a vállalkozókat ezúton meghívjuk.

A közelebbi árlejtési feltételek a község-házán megtekinthetők.

Az ajánlatok elfogadása ügyében az ugyanazon délután 3 órakor tartandó képviselőtestületi gyűlést dönt.

Farkasd, 1913 augusztus 26.

Murgu, jegyző.

Supica, bíró.

Perjámosi járás főszolgabírájától.
3158-913. szám. 621-3.3

Pályázati hirdetés.

Sándorháza községben üresedésben levő **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek s felhívom pályázókat, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeket folyó évi **szeptember hó 25-ig** hivatalomhoz annyival inkább nyújtsák be, mert a kellően fel nem szerelt, vagy elkésve beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:

1. Fizetés a községtől . . . 1200 K.
2. Allami fizetékieskiegészítés . . . 400 K.
3. Lakbér a községtől . . . 240 K.

Összesen . . . 1840 K.

Perjámos, 1913. évi augusztus hó 26-án.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Garçon lakás

mely két elkülönített
butorozott szobából áll

kiadó

Deák Ferenc-utca 7. sz. alatt.

26-x.69

Árverési hirdetés.

Magyarszentmárton község f. évi október hó 1-én délelőtti 9 órakor nyilvános árverésen bérbe adja a vadászati jogot 1914. évi február hó 1-től kezdődő 6 évre.

Magyarszentmárton, 1913 augusztus hó 28.

617-3.3

Előjáróság.